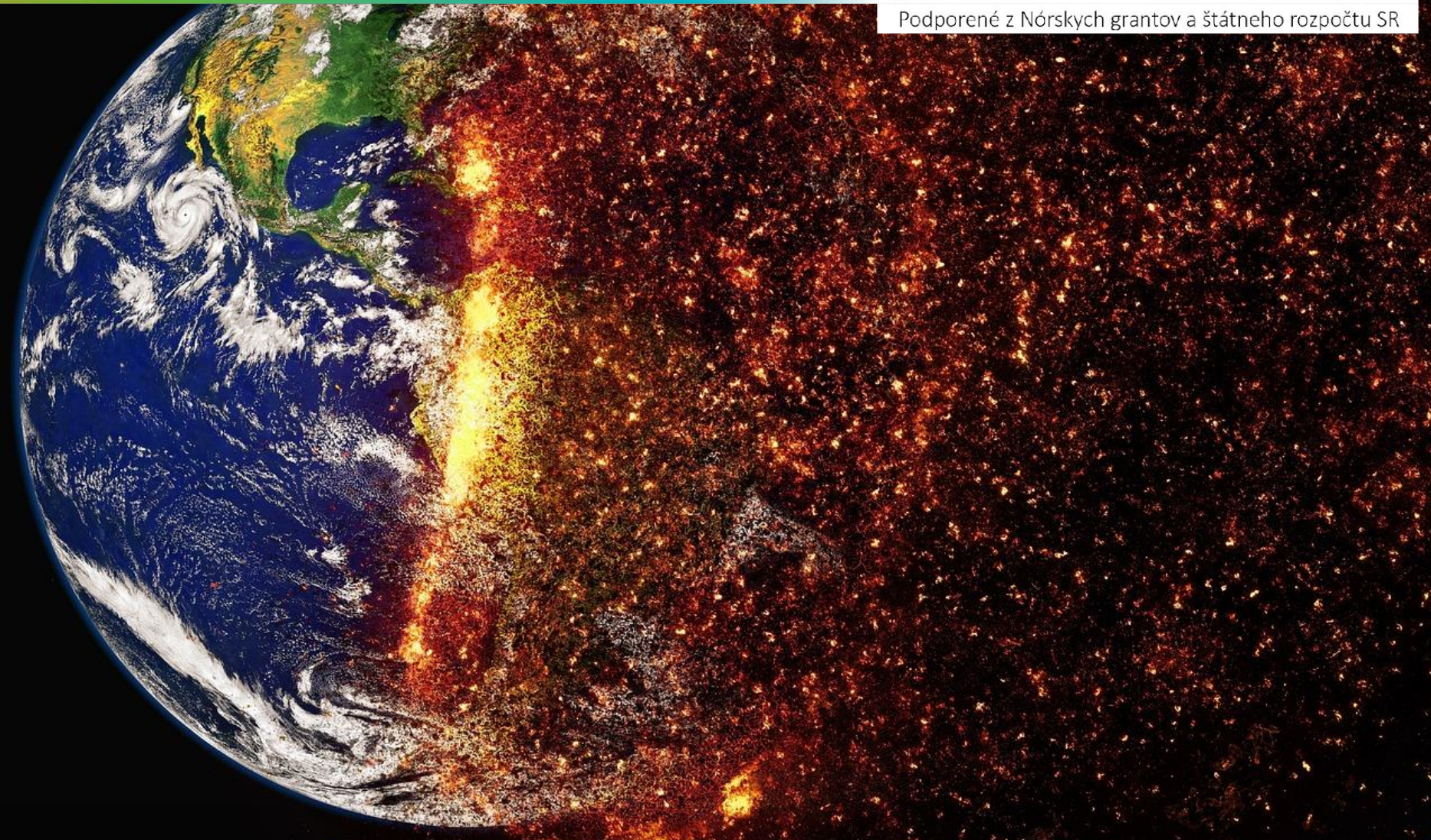

ŽIŤ ZODPOVEDNE
SO ZMENOU KLÍMY

Podporené z Nórskeho grantov a štátneho rozpočtu SR

Záverečné podujatie 19.októbra 2023

- **Téma: výstavba a bývanie s nízkym dopadom na zmenu klímy a odolné voči dopadom zmene klímy**
- **Cieľ:** zvýšenie informovanosti a zapojenia odborníkov aj širokej verejnosti
- **podporené:** Nórske granty 194 650€ a štátny rozpočet SR 34 350 €
 - Celkový rozpočet 254 448€ / 25 448€ vlastný vklad, z toho 11 508€ dobrov.práca
 - Program SK-Klíma
- **partneri projektu**
 - **Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.** – hl. prijímateľ
 - **ArTUR** - oz pre trvalo udržateľnú architektúru
 - **Fosen Folkhighschool** z Nórska - škola zameraná na sebestačnosť udržateľný spôsob života
- **trvanie:** 26.10.2021 – 26.10.2023 (24 mesiacov)

Ako na to?

ŽIŤ ZODPOVEDNE
SO ZMENOU KLÍMY

Norway
grants

Podporené z Nórskeho grantov a štátneho rozpočtu SR

- Praktické ukážky
 - Prírodné stavebné materiály – Minidom „*Tiny house*“
 - Technológie – low-tech / high-tech; úspora energií, obnoviteľné zdroje
 - Adaptačné opatrenia – zeleň, voda, biodiverzita
- Návody – online
- Propagácia – online, médiá, osobné stretnutia

**viac ako 30 tis. ľudí
zapojených do aktivít**

- A) Budova– Minidom “Tiny house”** – z prírodných stavebných materiálov (drevo, slama, hlina) s nízkym obsahom uhlíka
- B) Bývanie** –s maximálnou úsporou energií a sebestačnou výrobou obnoviteľnej energie - **Minidom “Tiny House”** energeticky sebestačný a neprodukuje CO₂; demonštrácia vhodnej kombinácie
- **pasívnych opatrení** – (dobre tesniace) okná pasívnych domov a hlinené povrchy (dlho udujú svoju teplotu aj po zmene teploty okolia)
 - **technológií** - jednotka na výmenu vzduchu s rekuperáciou tepla, fotovoltaické panely a piecka na bioetanol
- C) Adaptačné opatrení na báze zelene a zadržiavania dažďovej vody - zeleň a voda pre život**
- extenzívna a intenzívna zelená strecha, systém zberu a skladovania dažďovej vody, dažďová záhrada, živý plot a suchý múr, hmyzie domčeky

Ukázkové prvky postavené a naištalované dobrovoľníkmi počas workshopov v lete r. 2022 a 23.

Účastníci workshopov - pri realizácii sa sami naučili príslušné postupy a metódy.

Minidom „Tiny house“

ŽIŤ ZODPOVEDNE
SO ZMENOU KLÍMY

Norway
grants

Podporené z Nórskych grantov a štátneho rozpočtu SR

12 workshopov

120 dobrovoľníkov, 1200 hodín (vlastný vklad)

A – konštrukcia, materiály

1. 12-13.3.2022 – základy a steny, NO partner
2. 9.-10.4.2022 - steny
3. 14.-15.5.2022 - povrchy
4. 9.-11.6.2022 – NO partner
5. 13.-14.8.2022 - podlaha
6. 24.-25.9.2022 - zateplenie
7. 29.-30.10.2022 – finálne povrchy

C – adaptačné opatrenia

8. 18.-19.3.2023 – dažď. záhrady
9. 20.-21.5.2023 – zelená strecha
10. 17.-18.6.2023 - biodiverzita

B - technológie

11. 21.10.2022 - okná
12. 19.-20.8.2023 – vetranie
a energie

4. Workshop

Pokračovanie výstavby minidomu - workshop pre nórskych partnerov:
Konštrukcia s nízkou uhlíkovou stopou

Kedy: jún 8 - 11, 2022
Kde: ARTUR, Hrubý Šúr 237 (pri Senci)

Program:

Streda (pobede)
Predstavenie ekocentra - exkurzia
Prezentácia o ekostavbách na Slovensku

Štvrtok (9:00 - 17:00)
Hĺbka ako stavebný materiál - praktické poňmé skúšky
Exkurzia do slamenno- hĺbenej kupy
Od suroviny po hĺbené zmesi - cvičenia

Piatok (9:00 - 17:00)
Omištie minidomu
Príprava podlahy
Omištie drevenej konštrukcie

Sobota (9:00 - 17:00)
Dekorácie s hĺbenými omietkami
Uprava povrchov

9. Workshop

Pre neodbornú verejnosť aj pre remeselníkov
**Adaptácia na zmenu klímy:
Zber dažďovej vody a dažďové záhrady**

Kedy: 18.-19.3.2023
Kde: sídlo ARTUR, Hrubý Šúr 237 (pri Senci)

Program:

Sobota 18.3.2023 (9:00 - 18:00)
9:00 Privítanie, predstavenie programu
10:00 Spoločné navrhovanie záhrady pod vedením skúsených permakultúrnych lektorov
12:30 Obed
13:30 Prezentácia: Inšpirácie v dažďových záhonoch
14:30 Vyfotenie návrhu

Nedeľa 19.3.2023 (9:00 - 16:00)
Realizácia dažďových záhrad podľa spoločného návrhu

V prípade záujmu sa prihláste
Čez príspevku na ozasturak@ozastur.sk
alebo kontaktujte ozastur@gmail.com

12. Workshop

Pre neodbornú verejnosť aj pre remeselníkov
**Mitigácia voľbou domovej technológie:
Vzdychotesnosť, Blower Door Test
Vetranie s rekuperáciou, čistá energia**

Kedy: 19.-20.8.2023
Kde: sídlo ARTUR, Hrubý Šúr 237 (pri Senci)

Program:

Sobota 19.8.2023 (9:00 - 18:00)
9:00 Privítanie, predstavenie projektu a programu
9:30 Prezentácia, teória k vzduchotesnosti
10:30 Blower Door Test
12:30 Diskusia a obed

Nedeľa 20.8.2023 (9:00 - 13:00)
9:00 Dokončovanie praktického práce na minidome
12:30 Obed
13:30 Počíta potreby a chute do práce

V prípade záujmu sa prihláste
Čez príspevku na ozasturak@ozastur.sk
alebo kontaktujte ozastur@gmail.com

metódy a postupy používané počas workshopov zhrnuté v návodoch v rôznej forme, dostupné online (aj po ukončení projektu):

- krátke infolisty a komplexné príručky
- videodokumenty / videonávody
- Technická normatívna informácia k hlineným stavbám
- online školenia – školiaci materiál a pilotné školenia

Online kurz

ŽIŤ ZODPOVEDNE
SO ZMENOU KLÍMY

Podporené z Nórskeho grantu a štátneho rozpočtu SR

- 3 časti, každý 3 moduly

pilotná prezentácia – príprava na workshopy, 100+ účastníkov

[Projektový web / https://acteco.eu/sk/courses/minidom-a-klimaticka-zmena/](https://acteco.eu/sk/courses/minidom-a-klimaticka-zmena/)

Minidom a klimatická zmena

A. Nízkouhlíkové stavanie

- Minidom – koncept
- Konštrukcia
- Materiály

B. Bývanie s nízkou uhlíkovou stopou

- Okná pre pasívny štandard
- Vzduchotesnosť a vetranie s rekuperáciou
- Koncept pasívneho domu

C. Adaptácia na zmenu klímy

- Dažďové záhrady
- Vegetačná / Zelená strecha
- Biodiverzita

Pilotný online kurz ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

Pozývame Vás na:
pilotný online kurz 2

Webinár + odpovede na otázky:
V stredu 11.5. 2022 od 19:00 - 20:00 hod
(Nie je potrebné prihlásiť sa vopred)
Lektor: Zuzana Kierulfová
Organizátor: ARTUR

lekcia: **Minidom - materiály**

Obsah:

- Porovnanie izolačných materiálov
- Nízkouhlíkové materiály
- Materiály a obehové hospodárstvo
- Materiály pre zdravé bývanie
- Prípadová štúdia/koncept
- Aplikácia na veľké budovy

Zoom meeting:
<https://us02web.zoom.us/j/832056253657?pwd=cy0xLmRlRjY9OQd0xvSFkwRjNlZlVlUT09>

Pilotný online kurz ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

Pozývame Vás na:
pilotný online kurz 9

Webinár + odpovede na otázky:
V stredu 27.8. 2023 od 18:00 - 20:00 hod
(Nie je potrebné prihlásiť sa vopred)
Lektor: Zuzana Kierulfová
Organizátor: ARTUR

lekcia: **Koncept pasívneho domu**

Obsah:

- Čo je pasívny štandard
- Dáva pasívny koncept zmysel?
- Ako splniť pasívny štandard
- Mýty a vysvetlenie
- Príklady

Zoom meeting:
<https://us02web.zoom.us/j/86111541167?pwd=dVY4d0RlRjNlZlVlUT09>

Pilotný online kurz ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

Pozývame Vás na:
pilotný online kurz 4

Webinár + odpovede na otázky:
Vo štvrtok 3.11. 2022 od 18:00 - 19:00 hod
(Nie je potrebné prihlásiť sa vopred)
Lektor: Marján Dvořák
Organizátor: ARTUR

lekcia: **Okná**

Obsah:

- Význam okien
- Tepelná bilancia
- História okien a inovácie
- Správne zariadenie okien
- Otázky a odpovede

Zoom meeting:
<https://us02web.zoom.us/j/81038394564?pwd=bnY1ZlRlRjNlZlVlUT09>

Pilotný online kurz ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

Pozývame Vás na:
pilotný online kurz 6

Webinár + odpovede na otázky:
V stredu 12.4. 2023 od 18:00 - 20:00 hod
(Nie je potrebné prihlásiť sa vopred)
Lektor: Branislav Škľovník (SKY GARDENS)
Organizátor: ARTUR

Adaptačné opatrenia:
lekcia: **Vegetačná strecha**

Obsah:

- Vegetačné strechy - princípy
- Skladba vegetačnej strechy
- Výhody vegetačných strech
- Príklady

Zoom meeting:
<https://us02web.zoom.us/j/832056253657?pwd=U0Y1ZlRlRjNlZlVlUT09>
Meeting ID: 830 59 15 6139
Passcode: 8164

Pilotný online kurz ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

Pozývame Vás na:
pilotný online kurz 7

Webinár + odpovede na otázky:
V stredu 14.6. 2023 od 19:00 - 20:00 hod
(Nie je potrebné prihlásiť sa vopred)
Lektor: Ľuboš Molitoris
Organizátor: ARTUR

Adaptačné opatrenia:
lekcia: **Biodiverzita**

Obsah:

- Čo je to biodiverzita
- Prečo je dôležitá
- Čo môžeme robiť my na jej ochranu a podporu
- Príklady

Zoom meeting:
<https://us02web.zoom.us/j/8370310882?pwd=U0Y1ZlRlRjNlZlVlUT09>
Meeting ID: 837 031 0882
Passcode: 8164

Infolisty a príručky

ŽIŤ ZODPOVEDNE
SO ZMENOU KLÍMY

Podporené z Nórskeho grantov a štátneho rozpočtu SR

- podrobné postupy s videonávodmi
- viac ako 3tis. pozretí

[Projektový web](#) a [web ArTUR](#)

A. Nízkouhlíkové stavanie

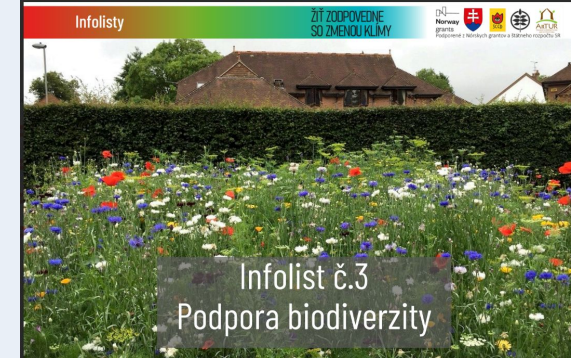
1. Zakladanie
2. Konštrukcia
3. Podlaha
4. Izolácia stien
5. Izolácia krovu
6. Priečky
7. Povrchy
8. Vonkajšie povrchy

B. Bývanie s nízkou uhlíkovou stopou

1. Okná pre pasívne domy
2. Hlinená „masa“
3. Vetranie s rekuperáciou a vzduchotesnosť stavby
4. Čistá energia a fotovoltaické panely
5. Piecka bez komína
6. Bioklimatický/pasívny dizajn
7. Fázový posun a akumulácia
8. Šetrenie zdrojmi - kompostovacie WC

C. Adaptácia na zmenu klímy

1. Dažďové záhrady
2. Zeleň a voda
3. Podpora biodiverzity

Hlinené konštrukcie pre pozemné stavby

Tento dokument (technická normalizačná informácia, ďalej TNI) popisuje základné definície, technológie spracovania a konštrukčné princípy konštrukcií pozemných stavieb z nepálenej hliny. Pre navrhovanie a realizáciu hlinených stavebných konštrukcií je tu definovaná terminológia, vlastnosti hliny ako stavebného materiálu, uvádzajú sa možnosti jej uplatnenia v stavebných prvkoch a konštrukciách, zásady navrhovania a zhotovovania hlinených stavebných konštrukcií a spôsoby skúšania hlinených stavebných materiálov a prvkov.

• Fotosút'áž o ekologickom bývaní

- Od marca 2022 do februára 2023
- Vlastné príklady ekologických / udržateľných domov, bývania alebo adaptačných opatrení
- z vybraných fotografií - **kalendár 2024**

• Stretnutia k eko-stavaniu/bývaniu

- DOD v ArTUR - OKT 2022 a AUG 2023
- 3 plagáty, exteriérová výstava praktických ukážok s infotabuľami
- Konferencia Zdravé domy 2023

• Rozhovory k eko-stavaniu/bývaniu

- Webináre – každý mesiac
- posty v sociálnych médiách, články v médiách (napr. časopis Urob si sám)
- prieskum o vplyve projektu (dotazníky na podujatiach)

Fotosúťaž a kalendár

ŽIŤ ZODPOVEDNE
SO ZMENOU KLÍMY

Podporené z Nórskeho grantov a štátneho rozpočtu SR

2024

ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

- Február 2022 – február 2023
- prihlásených 71 fotografií
- verejné vylosovanie výhercov 24.03.2023, počas výstavy CONECO Racioenergia 2023,
- Víťazné fotografie na Facebooku SCKR a projektovom webe

Január 2024							Február 2024							Marec 2024							Apríl 2024										
Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne				
01	2	3	4	5	6	7	08	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28				
02	8	9	10	11	12	13	14	05	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25			
03	15	16	17	18	19	20	21	06	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	01	2	3	4	5	6	7	
04	22	23	24	25	26	27	28	07	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	14	15	16	17	18	19	20		
05	29	30	31	08	19	20	21	22	23	24	25	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
							09	26	27	28	29	12	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	16	17	18	19	20	21
														13	25	26	27	28	29	30	31	17	22	23	24	25	26	27	18	29	30

Máj 2024							Jún 2024							Júl 2024							August 2024												
Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne						
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14						
19	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31							
20	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
21	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
22	27	28	29	30	31																												

September 2024							Október 2024							November 2024							December 2024																
Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne	Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne										
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61											
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31								
3	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
38	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
39	23	24	25	26	27	28	29	30	31	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
40	30																																				

Spoločným úsilím k zelenej, konkurencieschopnej a inkluzívnej Európe

Podporené Nórskom prostredníctvom Nórskeho grantov. Spolufinancované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Prijímateľ: Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.

Čalková výška projektového grantu: 229 000 €

www.norwaygrants.sk

Názov: Rodinný dom v Dobrohošti

Meno autora fotografií: Juraj Krivák

Názov: Multifunkčný objekt určený pre rekreáciu a meditáciu

Meno autora fotografií: Jozef Michalik

Názov: Mikrodomček z prestavanej záhradnej chatky

Meno autora fotografií: Miro Pochyba

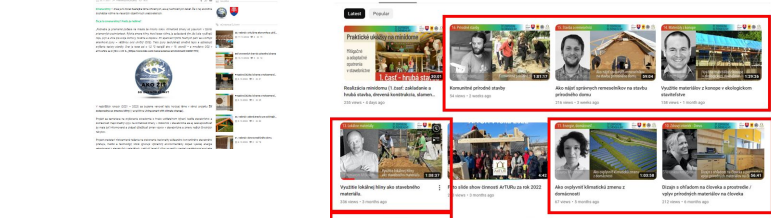
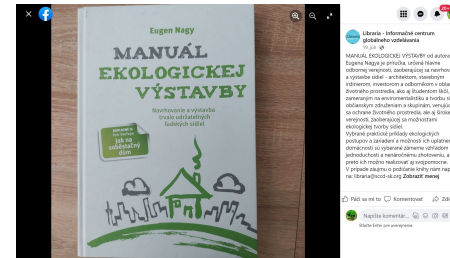
Rozhovory k eko-stavaniu/bývaniu

ŽIŤ ZODPOVEDNE SO ZMENOU KLÍMY

Podporené z Nórskeho grantov a štátneho rozpočtu SR

- Webináre – 24, každý mesiac
 - 470 účastníkov živého vysielania, < 8 tis. pozretí záznamov
 - [Facebook SCCD / YouTube ArTUR](#)
- posty v sociálnych médiách
 - 17tis.+ zhlíadnutí
- web projektu – aktuality z realizácie projektu a zverejnené produkty, 12tis.+ zhlíadnutí

- články v médiách - časopis Urob si sám (náklad 29tis.)
 1. Ekologický slamený dom (December 2022)
 2. Hlinená omietka (Január 2023)
 3. Hlinená podlaha (Február 2023)
 4. Kompostovacia toaleta (Február 2023)
 5. Dom zo slamených panelov (Marec 2023)
- prieskum o vplyve projektu (dotazníky na podujatiach)
 - správanie ľudí šetrnejšie ku klíme

Web a Facebook partnerov

- Projektové podstránky:

<https://sccd-sk.org/projekty/zit-zodpovedne-so-zmenou-klimy-2/>

<https://ozartur.sk/klima-info-living-smart-with-climate-change/>

- Facebook:

<https://www.facebook.com/SlovakCentreForCommunicationAndDevelopment/>

<https://www.facebook.com/ozartur/>

- Web nórskeho partnera

<https://www.fosen.fhs.no/en/>

Ďakujem za pozornosť!

ŽIŤ ZODPOVEDNE
SO ZMENOU KLÍMY

Norway
grants

Podporené z Nórskeho grantu a štátneho rozpočtu SR

Klára Tóthová

Projektová manažérka

tothova@sccd-sk.org

Slovenské centrum pre komunikáciu a
rozvoj / Slovak Centre for Communication
and Development (SCCD)

Pražska 11, 811 04 Bratislava, Slovakia

sccd-sk.org